

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

UKA26/330
30. September 2026
Kristian Jeremiassen

Naalakkersuisut Avannaata Kommunia suleqatigalugu UKA 2028-mut kingusinnerpaamik Uummannami Upernavimmilu BAT-mik piumasaqaatinik naammassinnittunik nutaaliaasunik eqqakkanik ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat pillugit aalajangiinissamut tunngavissiamik nutarsagaasumik iliuusissanullu pilersaarummik suliaqarnissamik saqqummiussinissamillu peqquneqassasut Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aalajangiinissamut tunngavissiami Uummannami Upernavimmilu ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat nuna tamakkerlugu eqqakkanik assartuinissamik aaqqiissummut sanilliunneqassapput. Sanilliussinermi aningaasaqarneq, avatangiisinut sunniutit, eqqakkat annertussusaat, ingerlatsineq, assartuineq, sikusarnera, aningaasaliinissamut periarfissat kiisalu ikuallaanermi kissap atornerqarsinnaanera ilaatinneqassapput.
Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jeremiassen, Atassut

Inuit Ataqatigiinnit oqaaseqartup saqqummiussassaa

Naalakkersuisut Avannaata Kommunia suleqatigalugu Uummannami Upernavimmilu nutaaliaasunik eqqakkanik ikuallaavinnik pilersitsinissamut periarfissat pillugit aalajangiinissamut tunngavissiamik nutarsagaasumik suliaqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut
(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jeremiassen, Atassut)

Uummannami Upernavimmilu eqqakkat qanoq isumagineqarnissaat pingaaruteqartoq Inuit Ataqatigiit toqqaannartumik oqaatigissavarput. Innuttaasut eqqakkat katersuutiinnartarnerat, assartuinermi ajornartorsiutit avatangiisinullu kingunerisinnaasaat pillugit ernumanerat paasilluarsinnaavarput. Nunatsinni sumiluunniit innuttaasut eqqagassalerinerup kingunerisaanik peqqissutsimikkut inuermikkulluunniit ajornartorsiuteqartinneqassanngillat.

UPA26-imi immikkoortoq 121 oqallisigigatsigu Inuit Ataqatigiit oqaatigaarput avannaani eqqagassalerineq pitsaannerusooq aalaakkaaneruserlu pisariaqartoq. Aamma oqaatigaarput aaqqiissutissat nunarput tamakkerlugu sumiiffiit pissusiinut naleqqussarneqarsinnaasut, kisianni avatangiisinut peqqissutsimullu illersuinerup pitsaassusia sumiiffimmit sumiiffimmut appasinnerusussaanngitsoq. Tamanna suli tunngavigaarput.

Illoqarfimmi mikinerusumi, Qasigiannguani, peroriartorsimavunga. Taamaattumik nalunngilara eqqagassalerinermi ajornartorsiutit qanoq qanitsigisut innuttaasut ulluinnarni inuunerannut. Siunnersuuteqartup BAT eqqaavaa, tassa piffissami pineqartumi teknik pitsaanerpaamik atornerqarsinnaasoq. Periutsit sumiiffinnut tulluurtut pitsaanerpaallu eqqartortillugit Qasigiannguani namminersortoq eqqaavara. Taanna unnuakkut anartarfiit puussiartassaannik plastikkiusunik avatangiisit sapinngisamik mianeralugit passussinermut atortorissaaruteqarpoq. Taamatut sumiiffinni suliniutit pioreersut aamma ilinniarfigisariaqarpavut. Qanoq ingerlanersut,

INUIT ATAQATIGIIT INATSISARTUNI

avatangiisinut qanoq sunniuteqarnersut aammalu sumiiffinni allani atorneqarsinnaanersut misissortariaqarparput.

Naalakkersuisut UPA26-imi akissuteqarnerminni erseqqissarpaat eqqakkat katersorneqarnissaat peerneqarnissaallu kommunit akisussaaffigigaat. Aamma ESANI-p Sisimiuni Nuummilu ikualaavii tunngavigalugit ataatsimoortumik aaqqiissut tapersorsorlugu oqaatigaat. ESANI kommunit ataatsimoorlutik pilersitaat Avannaata Kommuniata maanna piginneqataaffiginngilaa. Taamaakkaluartoq avannaanit eqqakkanik assartuineri suleqatigiittoqareerpoq. Taamaattumik kommunip aalajangiinera ataqqillugu Naalakkersuisut, Avannaata Kommunia ESANI-lu aaqqiissutissanik oqaloqatigiinnissaat pisariaqartipparput.

Siunnersuut manna Uummannami Upervavimmilu ikualaavinnik sanaartornissamut aalajangiinerunngilaq. Periarfissat marluk — eqqakkat ataatsimoortumik aaqqissuussineq atorlugu assartorneqarnissaat aammalu sumiiffinni ikualaavinnik nutaaliaasunik pilersitsinissaq — nutarsakkanik paasissutissanik tunngaveqarluni sanilliunneqarnissaat pineqarpoq. Inuit Ataqtigii misissuineq pillugu oqalliseqataanissamut ammapput. Misissuineruili suna apeqqutigineqassanersoq, qanoq aningaasartuuteqatigissanersoq aammalu ilisimasat pigineqareersut qanoq atorneqassanersut ersarissumik paaserusuppavut.

Avannaani siku, ungasissutsit umiarsuit tikittarnerisalu allanngorarnert piviisuupput. Uummannami Upervavimmilu innuttaasut, kommunimi sulisut eqqakkanillu passussinermik ingerlatsisut misilittagaat misissuineri atorneqartariaqarput. Eqqakkat qanoq annertutigisut katersorneqartarnersut, qanoq sivisutigisumik toqqortarineqartarnersut aammalu assartuineri kinguaattoornerit qanoq kinguneqartarnersut kisitsisinik aamma uppernarsarneqassapput. Ilisimasat sumiiffinneersut teknikkikkut naliliinerit peqatigalugit atorneqartariaqarput.

UPA26-imi Naalakkersuisut aamma oqaatigaat ikualaavik nutaaq sananeqassappat Nuummi Sisimiunilu ikualaavinnut avatangiisinut piumasaqaatit assingi naammassineqassasut. Tamanna Inuit Ataqtigii aalajangiusimavarput. Ikualaavik mikisoq aqussallugu ajornakusoorsinnaavoq, aammalu dioxinimik allanillu peqqissutsimut ajoqutaasunik aniatitsisinnaavoq. Taamaattumik BAT-mik piumasaqaatit, ingerlatsinermut sulisussat, silaannarmut aniatitsinerit arsakullu isumagineqarnissaat misissuineri pingaarnernut ilaassapput. Piumasaqaatit naammassineqarsinnaanngippata tamanna aamma ersarissumik oqaatigineqassaaq.

Eqqagassalerineq ikualaavimmik toqqaanermiinnaq naammassineqanngilaq. UPA26-imi Inuit Ataqtigii eqqakkanik immikkoortiterineq atoqqiinerlu erseqqissumik ilannguppavut. Eqqakkat immikkoortiterneqarsinnaasut atoqqinneqarsinnaasullu ikinnerpaamik ikualanneqartariaqarput. Avannaani aaqqissuussineq sorleq toqqarneqassagaluarpuunniit immikkoortiterineq, atoqqineq eqqakkallu pinngortitamut siammatsaalineqarnissaat pilersaarutip ilagisariaqarpai.

Siunnersuutip misissuineri aningaasartuutissat 5 millionit koruunit tikillugit missingerpai. Naalakkersuisut aperissavagut: misissuineri siusinnerusunit paasissutissat suut atorneqarsinnaareerpat? Paasissutissat suut amigaatigineqarpat? Aamma kommunip, ESANI-p Naalakkersuisullu akornanni suliasat aningaasartuutillu qanoq agguarneqassappat? Aningaasat

INUIT ATAQATIGIIT INATSIARTUNI

amerlanerit misissuinnermut atorneqassappata, inernera innuttaasunut Inatsisartunullu aalajangiinissamut naammattumik ersarissuseqassaaq.

Inuit Ataqtigiiit avannaani innuttaasunut aaqqiissutissamik kissaateqarneq pimoorupparput. Peqatigisaanik nuna tamakkerlugu eqqagassalerinnermut pilersaarut, kommunip akisussaaffia aammalu avatangiisinut piumasaqaatit tunngavigalugit aalajangiissaagut. Aporfissat isiginngitsuusaarnagit periarfissat misissussavagut, kisianni misissuinissaq sanaartornissamut neriorsuuteqarnermik isumaqartinneqassanngilaq.

Taamaattumik siunnersuut ataatsimiititaliami sukumiisumik suliarineqarnissaa kissaatigaarput. Tassani Naalakkersuisut akissuteqaataat, misissuinnermut aningaasartuutit aammalu ESANI-p aaqqiissutaata avannaani piviusumik qanoq atorneqarsinnaanera nalilersorneqarnissaat pingaaruteqarpoq. Tamatuma kingorna siunnersuutip inaarutaasumik oqaasertai isummerfigissavagut.

Qujanaq.